

حضرت آیت الله رئیسی دامت برکاته العالی ریاست محترم قوه قضائیه

با سلام و تحیات

احتراماً پیرو جلسات حضوری با حضرتعالی در خصوص مشکلات بازار سرمایه، ضمن تشکر از مساعی و پیگیری های حضرتعالی و دادستان محترم تهران به استحضار می‌رساند:

پس از دعوت عمومی مسئولین دولتی برای حضور مردم در بازار سرمایه، بی‌تدبیری تیم اقتصادی دولت از جمله وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت نفت و شرکتهای دولتی یا تحت مدیریت دولت به عنوان بازیگر و قدرت بلامنازع بازار سرمایه، علی‌رغم توصیه مکرر و گسترده کارشناسان امر از جمله اساتید دانشگاه، فعالان مالی و اقتصادی و نیز ریاست وقت سازمان بورس (که بدین دلیل مخالفت با حباب سازی شاخص کل با فشار دولت و وزارت امور اقتصادی و دارایی (رئیس شورای عالی بورس) برکنار گردید)، افزایش غیرواقعی قیمت سهام شرکتهای شاخص ساز و در نتیجه حبایی شدن شاخص کل را در پی داشت که در اوج امیدواری مردم (در نوزدهم مردادماه سال جاری) در اقدامی هماهنگ و با خروج گسترده نقدینگی از بازار منجر به تباهی دارایی قریب به اتفاق جمعیت چند ده میلیونی خرده سهامداران حاضر در بازار سرمایه گردید.

پس از شروع ریزش بزرگ بازار برخی از مقامات دولتی نظیر رییس دفتر رئیس جمهور، برخی از اعضای شورای عالی و هیأت مدیره بورس، وزیر اقتصاد در رسانه ملی و رسانه های گروهی با طرح ادعای حمایت عاجل و مستمر از بازار سرمایه و پایان ریزش، در حالیکه امید بازگشت بازار به روزهای متعادل را نوید می‌دادند، در فرصت

شماره: ۶۴۰۸۴/۱۲/۷

تاریخ: ۱۳۹۹/۱۰/۲۹

پست: (دارد) -

بدست آمده از اعتماد مردم، با عرضه های سنگین سهام، سقوط هرچه بیشتر بازار و تشدید سلب اعتماد، سرخوردگی و نارضایتی عمومی را رقم زدند که مستندات این امر که حاصل بررسی گروه کارشناسی حقوقی - اقتصادی و نیز گزارشات مراجع رسمی مطلع می باشد خلاصه به پیوست تقدیم می گردد.

اینک پس از اختلال در اجرای اقتصاد درون زا، تهدید توانایی های ملی، فرصت سوزی از نبض اقتصاد کشور و تعرض به حقوق عامه، نظر به بند دوم اصل یکصد و پنجاه و ششم قانون اساسی امید است با دستور انقلابی حضرتعالی مبنی بر بررسی امر و برخورد با متخلفان، موجبات افزایش اعتماد و رضایت عمومی، احیای حقوق عامه و برقراری عدل اسلامی فراهم گردد.

همچنین بدینوسیله آمادگی اینجانب و گروه کارشناسی جهت حضور در جلسات بررسی و کارشناسی تخلفات و جرائم، تقدیم مستندات لازم، حضور در جلسات رسیدگی دادگاه و نیز ارائه راهکارهای اصلاحی در خصوص بازار سرمایه در چارچوب اختیارات قوه قضائیه را اعلام می دارم.

سیدامیر حسین قاضی زاده هاشمی
نایب رئیس اول مجلس شورای اسلامی

پیوست ۱:

• پس از دعوت و تبلیغات گسترده مسئولین دولتی برای ورود عموم به بازار سرمایه، با تکرار عبارت «مردم باید همه چیز را به بورس بسپارند» با محوریت تیم اقتصادی دولت از جمله وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت نفت و شرکتها و بانکهای دولتی یا تحت مدیریت دولت به عنوان قدرت بلامنازع بازار سرمایه با افزایش غیرعلمی شاخص کل علی‌رغم توصیه مکرر و گسترده کارشناسان امر از جمله اساتید دانشگاه، فعالان مالی و اقتصادی و نیز ریاست وقت سازمان بورس که بدین دلیل با فشار دولت و وزارت امور اقتصادی و دارایی (رئیس شورای عالی بورس) برکنار گردید، موجب افزایش قیمت سهام شاخص ساز و در نتیجه حبابی شدن شاخص کل و هجوم عموم مردم به بازار سرمایه شدند و در اوج بی‌تدبیری، در نوزدهم مردادماه سال جاری در اقدامی هماهنگ و با خروج گسترده نقدینگی از بازار موجبات تباهی دارایی قریب به اتفاق مردم را فراهم کردند. پس از شروع ریزش بزرگ بازار برخی از مقامات دولتی نظیر رییس دفتر رئیس جمهور، برخی از اعضای شورای عالی و هیأت مدیره بورس، وزیر اقتصاد در رسانه ملی و رسانه های گروهی با طرح ادعای حمایت از بازار سرمایه و پایان ریزش، نوید بازگشت بازار را دادند. لکن برخی از حقوقی‌ها شروع به عرضه های سنگین سهام نموده و موجب سقوط هرچه بیشتر بازار و تشدید سلب اعتماد از بازار سهام گردیدند. نمونه‌هایی از این عرضه‌های سنگین غیرقانونی شامل: الف) عرضه سهام شستا در ساعات پایانی بازار روز پنجم شهریورماه توسط تأمین سرمایه تمدن بود که منجر به ریزش دوباره بازار در روزهای معاملاتی بعد گردید و ب) عرضه های سنگین سهام در نیم ساعت پایانی بازار توسط حقوقی های وابسته به وزارت اقتصاد در روز بیستم مهرماه بود آن هم زمانی که شاخص ۵۳ هزار واحد مثبت بود و در نتیجه سبب بازگشت ترس به بازار و ریزش دوباره بازار در روزهای متعاقب گردید. اقدامات اشخاص فوق‌الذکر تحت عنوان جرم دستکاری مبنی بر اطلاعات (موضوع بند ۳ ماده ۴۶ قانون بازار اوراق بهادار) قابل تعقیب است و همچنین مطابق قاعده فقهی «المغرور یرجع الی من غره»، ماده (۳۳۱) قانون مدنی و مواد (۱) و (۱۱) قانون مسئولیت مدنی و ماده (۴۹۲) قانون مجازات اسلامی، ضامن می‌باشند.

• حقوقی های بازار: شروع روند سقوط بازار با آزادسازی مرحله دوم (۳۰٪) از سهام عدالت در ۱۹ مرداد ۱۳۹۹، آن هم تنها در کمتر از دو ماه از آزادسازی مرحله اول آن، بدون رعایت فاصله زمانی مناسب بین دو عرضه و فقدان زیرساخت های لازم و شرایط بازار، آتشی بر سرمایه و اعتماد مردمی بود و حقوقی‌هایی که در دوره رشد بازار علی‌رغم تعهدات قانونی، حاضر به عرضه سهام و ایجاد تعادل در عرضه و تقاضا نبودند

در اقدامی هماهنگ و در اوج قیمت‌ها بر خلاف تعهدات و الزامات قانونی بازارگردانی، اقدام به عرضه‌های سنگین (موسوم به عرضه های آبشاری) می‌کنند. ضربه اصلی بر پیکر نبض اقتصاد ملی در اوایل تیرماه لغایت ۲۵ مرداد ۱۳۹۹ وارد شد. نگاهی به سامانه های پیشرفته مستقر در سازمان بورس و آرشيو معاملات (از جمله در نمادهای گروه شستا، وبانک، خودرو و خساپا، دارا یکم، پالایش یکم، شپنا، انرژی ۳ و ...) روابط بین خریداران و فروشندگان در خصوص اینکه چه افرادی در بخش های دولتی و در سقف قیمتی سهام خود را فروخته و در کف قیمتی خرید کرده اند، گویای بسیاری از ابهامات خواهد بود. لازم به ذکر است آنچه بیشتر مد نظر است رفتار دلالان و سفته بازانی است که در بخش های دولتی (مشابه خرید کارتهای ملی در مافیای سکه و خودرو) با در اختیار گرفتن کدهای متعدد معاملاتی در تمام این بحران بورس از طریق غیرقانونی به کسب منافع نامشروع از سرمایه های مردمی و بیت‌المال و اخلال در نظام اقتصادی کشور پرداخته‌اند که آرشيو معاملاتی و روابط بین اشخاص و حسابهای در گردش آنان تماماً و به لحظه در سازمان بورس نگهداری می‌شود و قابل استخراج است. در ادامه و در حالیکه سازمان از درز هر گونه اطلاعاتی در راستای انجام وظایف قانونی ممانعت می‌کند، به مصادیقی از آن اشاره می‌شود.

شماره: ۱۲/۸۴۰۶۳۴

تاریخ: ۱۳۹۹/۱۰/۲۹

پیت:

پیش

گروه های حقوقی دارای مازاد فروش در معاملات خرد سهام و حق تقدم بورسی				
بازه مورد بررسی ۱۳۹۹/۰۴/۰۱ تا ۱۳۹۹/۰۵/۲۵				
ردیف	گروه	ارزش خرید	ارزش فروش	مازاد ارزش فروش
۱	تأمین اجتماعی و شرکتهای مرتبط	27,917,969,522,570	155,156,904,070,040	127,238,934,547,470
۲	پالایش و پخش فراورده های نفتی	-	66,373,919,021,090	66,373,919,021,090
۳	صندوق بازنشستگی کارکنان بانکها	4,766,815,314,320	62,143,692,702,990	57,376,877,388,670
۴	سهام عدالت	-	54,569,712,944,120	54,569,712,944,120
۵	دولت ج.ا.ا.	4,686,695,188,170	32,350,166,943,660	27,663,471,755,490
۶	سایر صندوق های سرمایه گذاری	73,598,907,907,740	97,110,877,832,100	23,511,969,924,360
۷	گروه ایران خودرو	11,133,485,965,940	33,144,330,974,043	22,010,845,008,103
۸	سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح	10,609,467,620,534	27,190,727,072,740	16,581,259,452,206
۹	تأمین سرمایه تمدن	19,075,013,423,570	34,646,246,643,860	15,571,233,220,290
۱۰	سایر	318,722,912,833,403	538,543,120,111,913	219,820,207,278,510
	جمع	470,511,267,776,247	1,101,229,698,316,560	630,718,430,540,309

اقدامات حقوقی های متخلف مصداق اخلال در تنظیم عرضه و تقاضای اوراق بهادار و اغوای اشخاص به انجام معاملات با ظاهری گمراه کننده از روند معاملات تحت عنوان جرم دستکاری مبنی بر معاملات (موضوع بند ۳ ماده ۴۶ قانون بازار اوراق بهادار) و مصداق تبانی (موضوع ماده واحده قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی) و تحصیل مال از طریق نامشروع (موضوع ماده ۲ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا و اختلاس و کلاهبرداری) است.

• سازمان بورس و اوراق بهادار: این سازمان در تمام این مدت برخلاف وظایف ذاتی خود به عنوان نهاد ناظر و متولی حمایت از حقوق سرمایه گذاران (ماده ۲ و بندهای ۳، ۸، ۹، ۱۱ و ۱۲ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار) که باید بر مبنای تکالیف و الزامات قانونی نظیر: تعهدات شرکتها در خصوص بازارگردانی با هدف تنظیم عرضه و تقاضا، تحدید دامنه نوسان قیمت و افزایش نقدشوندگی (موضوع بند چهار دستورالعمل فعالیت بازارگردانی و الزامات دستورالعمل پذیرش و عدم رعایت آن در عرضه اولیه های شستا، صبا، ساوه، آریا، فروی و ...) و ممانعت از جرم دستکاری در بازار از جمله توسل به معاملات صوری، اغوای اشخاص و اقدام به فروش در قیمت بالا و جمع آوری همان سهام در قیمت های بسیار نازل با اتکا به اطلاعات نهانی (موضوع بند ۳ ماده ۴۶ و علی رغم ظرفیت ماده ۱۹ قانون بازار اوراق بهادار)، به مال اندوزی شخصی اشخاص مرتبط حقوقی های بازار پایان می داد و با آنان برخورد قانونی می کرد، در رفتاری منفعلانه و غیرقانونی به ریزش هر روزه بازار تداوم می بخشید. همچنین، سازمان بورس علی رغم دسترسی به سامانه های متعدد و پیشرفته نظارتی برخلاف تکلیف قانونی موضوع ماده (۵۲) قانون بازار اوراق بهادار که «سازمان مکلف است مستندات و مدارک مربوط به جرایم موضوع این قانون را گردآوری کرده و به مراجع قضایی ذی صلاح اعلام نموده و حسب مورد موضوع را به عنوان شاکی پیگیری نماید»، رفتار نمود.

یکی از مهمترین ابزار برای کنترل بازار در زمان ریزش های سنگین، محدود کردن دامنه نوسان است. همانطور که در زمان شهادت سردار سلیمانی با کاهش دامنه نوسان از پنج درصد به دو درصد، هیجان موجود در بازار کنترل و بازار به حالت عادی بازگشت. لیکن متأسفانه ریاست سازمان علاوه بر اینکه با اعمال ظرفیت های قانونی در کاهش رعب و هراس سهامداران و ایجاد تعادل در بازار امتناع کرد، در انجام تکالیف قانونی خود نیز از جمله نقض مکرر و عامدانه ماده (۱۷) مکرر دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات در بورس اوراق بهادار تهران و اقداماتی نظیر: مجاز و متوقف نمودن معاملات سهم های مختلف بازار، قطعی های متمادی و عدم سفارش گیری سامانه ها، دستور کاهش شدید اعتبارات کارگزاری ها برای ایجاد فشار فروش بیشتر جهت تسویه، ابلاغ مصوبه سازمان در خصوص نصاب سرمایه گذاری صندوق های سرمایه گذاری با درآمد ثابت به صف های فروش متوالی و ریزش هر چه بیشتر بازار تداوم بخشید.

از این رو رفتار سازمان بورس در عدم اعلام تخلفات به مراجع ذی صلاح و عدم اتخاذ تدابیر لازم جهت پیشگیری از وقوع تخلفات حقوقی ها برابر مواد (۵۷۶) و (۵۹۸) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده) و (۲۹۵) قانون مجازات اسلامی، موجب تحقق مسئولیت کیفری است.